

AVIZUL BĂNCII CENTRALE EUROPENE
din 4 mai 2009
cu privire la organizarea și funcționarea statisticii oficiale în România
(CON/2009/42)

Introducere și teme juridic

La 25 martie 2009, Banca Centrală Europeană (BCE) a primit din partea Institutului Național de Statistică (INS) din România o solicitare de emitere a unui aviz cu privire la un proiect de Lege privind organizarea și funcționarea statisticii oficiale în România (în continuare „proiect de lege”).

Competența BCE de a adopta un aviz se întemeiază pe articolul 105 alineatul (4) din Tratatul de instituire a Comunității Europene și pe articolul 2 alineatul (1) a treia și a patra liniuță din Decizia 98/415/CE a Consiliului din 29 iunie 1998 privind consultarea Băncii Centrale Europene de către autoritățile naționale cu privire la proiectele de reglementare¹, întrucât proiectul de lege se referă atât la Banca Națională a României (BNR), cât și la colectarea, elaborarea și difuzarea datelor statistice din domeniile monetar, financiar, bancar, al sistemelor de plăți și al balanței de plăți. În conformitate cu articolul 17.5 teza întâi din Regulamentul de procedură (regulamentul intern) al Băncii Centrale Europene, Consiliul guvernatorilor adoptă prezentul aviz.

1. Scopul proiectului de lege

- 1.1 Proiectul de lege stabilește cadrul juridic privind organizarea și funcționarea statisticii oficiale în România și instituie Sistemul Statistic Național (SSN). De asemenea, acesta abrogă Ordonanța Guvernului privind organizarea statisticii oficiale². În conformitate cu proiectul de lege, din SSN fac parte INS și oficiile de statistică ale administrației publice centrale, ale administrației publice locale și ale altor autorități și instituții publice. De asemenea, proiectul de lege include BNR în cadrul SSN³, însă stabilește că BNR, instituție publică independentă, este producător de statistici oficiale în domeniile care intră în sfera sa de competență conform Legii nr. 312/2004 privind Statutul Băncii Naționale a României⁴.
- 1.2 În plus, atunci când este definită statistica oficială, la articolul 2 din proiectul de lege, se face o distincție clară între activitățile organizate pentru colectarea, procesarea, analiza și diseminarea datelor statistice, dezvoltarea culturii statistice, constituirea și administrarea seriilor de date

---

¹ JO L 189, 3.7.1998, p. 42.

² Ordonanța Guvernului nr. 9/1992 privind organizarea statisticii oficiale, modificată și aprobată prin Legea nr. 11/1994, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 763, 18.10.2002.

³ Articolul 6 alineatul (1) și (3) din proiectul de lege.

⁴ Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 582, 30.6.2004.

statistice oficiale realizate de autoritățile și instituțiile publice, pe de o parte, și de BNR, pe de altă parte.

- 1.3 Proiectul de lege aduce modificări substanțiale cadrului actual de reglementare a INS, care reprezintă principalul producător de date statistice oficiale ale statului. În conformitate cu articolul 7, INS coordonează activitățile statistice ale autorităților și instituțiilor publice cuprinse în SSN, cu excepția activităților statistice ale BNR. Cu toate acestea, articolul 7 alineatul (3) prevede că INS și BNR trebuie să coopereze și să își coordoneze activitățile în vederea creșterii eficienței, reducerii sarcinii de răspuns a furnizorilor de date primare, îmbunătățirii calității datelor statistice și diseminării acestora pe plan național și internațional.
- 1.4 Proiectul de lege prevede înființarea Consiliului Statistic Național, organ consultativ pe lângă INS. Scopul acestuia este să asigure caracterul obiectiv, transparent și științific al activității de statistică oficială, precum și să minimizeze efortul de raportare pentru furnizorii de date. În componența organului consultativ, BNR are un reprezentant. În plus, articolul 6 alineatul (5) prevede că BNR poate elabora strategii de dezvoltare și programe statistice de implementare privind statisticile oficiale în domeniile sale de competență.
- 1.5 Proiectul de lege își însușește principiile fundamentale ale statisticilor oficiale adoptate de Comisia de statistică a Organizației Națiunilor Unite⁵. Mai specific, capitolul II din proiectul de lege consacră principii precum independența profesională, imparțialitatea și obiectivitatea, confidențialitatea și calitatea în statistică, procedurile adecvate și metodologia solidă, precizia și fiabilitatea și accesibilitatea. Capitolul X din proiectul de lege impune ca INS și ceilalți producători de statistici oficiale să adopte măsurile administrative, organizatorice și tehnice pentru protecția confidențialității datelor statistice și pentru prevenirea accesului, difuzării, înstrăinării și distrugerii neautorizate a acestor date.

2. Observații cu caracter general

- 2.1 Asigurarea unei cooperări efective între o bancă centrală națională, în calitate de producător de statistici oficiale, și celelalte autorități statistice este deosebit de importantă pentru garantarea disponibilității, calității și eficienței costurilor solicitată de BCE. Indiferent de cerințele instituționale generale, acordurile specifice ar trebui să urmărească optimizarea calității și disponibilității statisticilor oficiale, păstrând în același timp, sub toate aspectele, independența băncii centrale, care decurge din participarea acesteia la Sistemul European al Băncilor Centrale (SEBC), în general, și din obligația acesteia de a colabora cu BCE în domeniul statistic, în special.⁶
- 2.2 O caracteristică importantă a proiectului de lege o reprezintă recunoașterea BNR ca producător de statistici oficiale⁷. Cu toate că atribuțiile BNR în domeniul statisticii fuseseră consacrate în Legea privind statutul BNR, nu a existat o recunoaștere legislativă explicită a acestei funcții, adică în

---

⁵ Disponibile pe site-ul Departamentului de Statistică al Organizației Națiunilor Unite la unstats.un.org.

⁶ A se vedea CON/2008/6.

⁷ Articolul 6 alineatul (3) din proiectul de lege.

Ordonanța Guvernului privind organizarea statisticii oficiale. BCE salută dispozițiile proiectului de lege cu privire la recunoașterea și preservarea independenței BNR în calitate de participant la SSN și de producător de statistici oficiale în domeniile sale de competență. În acest context, certitudinea juridică este asigurată, având în vedere că activitățile statistice ale BNR nu sunt coordonate de INS, în calitatea sa de coordonator al SSN.

- 2.3 BCE salută proiectul de lege, acesta urmând să asigure transparența sistemului statistic român. Acesta ar trebui să aibă un impact pozitiv asupra calității și disponibilității statisticilor oficiale.

3. Observații specifice

- 3.1 Articolul 4 litera (j) din proiectul de lege prevede că statistica oficială este reprezentată de „activitățile reglementate [...] prin Statutul BNR, în conformitate cu principiile fundamentale ale statisticii naționale”. Formularea acestei dispoziții ar putea să fie clarificată pentru a asigura recunoașterea faptului că statisticile dezvoltate, elaborate și difuzate de BNR ca parte a SEBC sunt guvernate de principii statistice asemănătoare, însă nu identice cu principiile consacrate prin Regulamentul (CE) nr. 223/2009⁸.
- 3.2 În cele din urmă, în timp ce BCE constată că proiectul de lege nu reglementează posibilitatea schimbului de informații statistice confidențiale pentru o eficientă compilare a statisticilor europene, aceasta înțelege că transmiterea de date confidențiale de către INS membrilor SEBC este posibilă conform clauzei de abilitare prevăzute de Regulamentul (CE) nr. 223/2009.

Prezentul aviz va fi publicat pe site-ul BCE.

Adoptat la Frankfurt pe Main, 4 mai 2009.

[semnat]

Președintele BCE

Jean-Claude TRICHET

---

⁸ Regulamentul (CE) nr. 223/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2009 privind statisticile europene și de abrogare a Regulamentului (CE, Euratom) nr. 1101/2008 al Parlamentului European și al Consiliului privind transmiterea de date statistice confidențiale Biroului Statistic al Comunităților Europene, a Regulamentului (CE) nr. 322/97 al Consiliului privind statisticile comunitare și a Deciziei 89/382/CEE, Euratom a Consiliului de constituire a Comitetului pentru programele statistice ale Comunităților Europene (JO L 87, 31.3.2009, p. 164).